

SCHOOLBESTUREN AAN ZET - SAMENWERKINGSPLAN

VERANTWOORDING & COLLECTIEVE VERANTWOORDELIJKHEID PASSEND ONDERWIJS

BESTUUR: **Innovo**,**NAMENS BESTUUR:** **Leon Camp**, Bestuursadviseur Onderwijs (naam ,functie)**SCHOOLJAAR:** **2019-2020****SCHOLEN IN SWV:** ☒ **PO3104** (Westelijke Mijnstreek) ☒ **PO3105** (Maastricht-Heuvelland) ☒ **PO3106** (Parkstad)

Context

Het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband geeft de wijze aan waarop organisatie en financiering van passend onderwijs vorm krijgen, compact weergeven in "Verknoopte Governance" ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads))

Richting: doelen en beoogde resultaten**Ruimte:** strategie en proceseigenaar**Resultaat:** outputindicatoren collectief**Rekenschap:** verantwoording en verantwoordelijkheid

De inhoud van het ondersteuningsplan is leidend voor het samenwerkingsverband en de bij het samenwerkingsverband aangesloten besturen en scholen. Het ondersteuningsplan is in nauwe samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden Westelijke Mijnstreek, Maastricht – Heuvelland en Parkstad tot stand gekomen omdat door de deelnemende schoolbesturen de meerwaarde onderschrijven om voor de regio Zuid-Limburg samenwerking en verbinding met elkaar te zoeken en de verdieping – in het belang van ouders en leerlingen – te vinden. Dit heeft geresulteerd in een intensieve en op elkaar afgestemde samenwerking in deze relatief kleine regio.

Het samenwerkingsverband heeft een grote mate van beleidsvrijheid om - binnen de wettelijke context - het onderwijs aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in te richten. Het ondersteuningsplan ([www.passendonderwijszuid.nl / downloads](http://www.passendonderwijszuid.nl/downloads)) beschrijft de wijze waarop een passend onderwijsaanbod, een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen vorm krijgt.

De participerende besturen in het samenwerkingsverband kiezen voor optimale inhoudelijke - en de daarmee samenhangende financiële - autonomie. In de missie en visie wordt dit verder uitgewerkt. Deze principiële keuze is onderlegger voor de inhoud van het ondersteuningsplan en de vormgeving van het samenwerkingsverband; inherent aan deze richtinggevende keuze is het scholenmodel de financieringssysteem.

Missie

Schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren en hebben daartoe de volgende missie geformuleerd:

"zo inclusief mogelijk: vindplaats als werkplaats & samen duiden-samen doen-samen door"

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats zo inclusief en thuisnabij mogelijk in samenwerking tussen onderwijs en gemeenten door de totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang aan te pakken en te organiseren binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

Doelstellingen

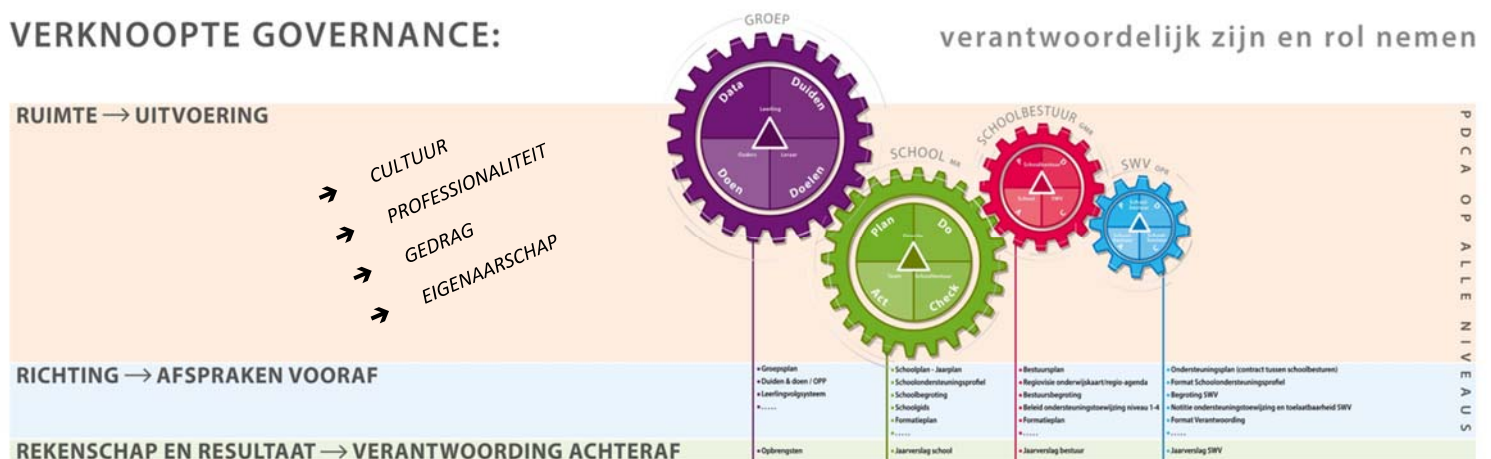
Er zijn vijf collectieve doelstellingen geformuleerd:

1. Een dekkend aanbod: alle kinderen een passende plek
2. Basisondersteuning: ondersteuningsniveau 1 t/m 4 van hoog niveau
3. Adequate toegang tot extra ondersteuning
4. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveau 5 van hoog niveau
5. Ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces

Samenhang

De samenwerking van schoolbesturen en scholen in het collectief van het samenwerkingsverband is op een heldere wijze uitgelijnd in het ondersteuningsplan; werkwijze, afspraken en tools “raderen” in elkaar.

VERKNOOPTE GOVERNANCE:

Focus van handelen

1. De basis op orde -
Inbegrepen Individuele onderwijs-zorgarrangementen indien nodig -maatwerk op school in verbinding naar maatwerk thuis
2. Doelgroeparrangementen (DGA) Onderwijs-Jeugdhulp-Zorg scholen niveau 5 -
collectieve aanpak op school in verbinding naar maatwerk thuis
3. Knooppunt -
verbindende schakel & doorgaande lijnen binnen en tussen onderwijs en zorg.

Noodzakelijke procesvoorwaarden

binnen en tussen schoolbesturen voor implementatie & borging collectieve afspraken:

- Integrale aanpak tussen onderwijs en gemeenten - totale ondersteuning voor de jeugd in samenhang organiseren
- Doen wat is afgesproken
- In alle lagen: schoolbestuur, school, lb-er, leerkracht
- Volgens een gedegen pdca-cyclus: (door)ontwikkeling, uitvoering, evaluatie, verankering
- Elkaar binnen het collectief toetsen en aanspreken op het nakomen en naleven van de gemaakte afspraken

Verantwoording

De verantwoording is een logisch sluitstuk om inzicht en overzicht te krijgen op enerzijds de resultaten en anderzijds de stand van de ontwikkeling op de afgesproken focus van handelen op het niveau van bestuur, samenwerkingsverband en Zuid-Limburg. De jaarlijkse verantwoording geeft sturingsinformatie om beleid en aanpak door te zetten, bij te sturen en/of waar nodig te intensiveren.

Het samenwerkingsverband beschikt over een uitgebreide set aan informatie, zoals bijvoorbeeld de tweejaarlijkse opname ontwikkeling ankerpunten basisondersteuning (SOP), verwijzingspercentages, aantal leerlingen teruggeplaatst vanuit gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen (herbeoordeling), informatie uit TLV-aanvragen m.b.t. de gerealiseerde ondersteuning in niveau 1 t/m 4, etc. Binnenkort wordt een dashboard ten behoeve van schoolbesturen operationeel waarmee deze informatie te ontsluiten is.

De beschikbare informatie is de onderlegger op basis waarvan schoolbesturen concreet en gericht kunnen reflecteren op het eigen aandeel in de gerealiseerde kwalitatieve en kwantitatieve resultaten en het eigen aandeel in het collectieve proces. Schoolbesturen leggen op deze wijze verantwoording af aan elkaar over de inzet van middelen in het kader van passend onderwijs.

Resultaatverantwoording gekoppeld aan procesverantwoording als opmaat naar objectieerbare collectieve indicatoren.

EEN VERBAND VAN SAMENWERKENDE SCHOOLBESTUREN

VOOR ALLE SCHOLEN IN NIVEAU 1 T/M 5

ONTWIKKELING ANKERPUNTEN ONDERSTEUNING

Reflectie op Rapportage 2-jaarlijkse meting schoolondersteuningsprofielen, afgezet tegen de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

Ankerpunt 1 - Kwaliteitsstandaard

T.o.v. de meting SOP in 2016-2017 blijkt uit het meest recente SOP (2018-2019) dat ruim 67% van de Innovo-scholen een groei op dit ankerpunt heeft doorgemaakt. Ongeveer 20% van de scholen blijft vrijwel gelijk en enkele scholen gaan iets achteruit. De gemiddelde, minimale norm van 75% (scores 3 of 4 op een 4-puntsschaal) van dit ankerpunt wordt met 96% ruim gehaald. Deze kwaliteitsstandaard vormt een structureel gespreksonderwerp in de monitorgesprekken, tussen het CVB en de schooldirecteuren.

Ankerpunt 2 - Planmatig en Handelingsgericht werken

Ook bij dit ankerpunt wordt de gemiddelde norm van 75% (scores 3 of 4 op een 4-puntsschaal) met 93% ruim gehaald. Het gemiddeld is iets lager dan de vorige meting en ook iets lager t.o.v. het gemiddelde van Zuid-Limburg. De verklaring hiervoor is dat - door er op bestuursniveau meer focus op te richten - scholen dit meer valide zijn gaan weergeven in hun SOP. De indicatoren waar scholen het vaakst een iets mindere score vertonen zijn: "Leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen" en "Leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak". Op bestuursniveau zijn in relatie hiermee passende interventies op de thema's 'Kindgesprek & portfolio' en 'Ouderbetrokkenheid' ingezet. Zo zijn er bijv. rijke startpagina's gerealiseerd, waarmee scholen alle belangrijke informatie en bronnen rondom deze thema's snel voorhanden hebben.

Ankerpunt 3 - Specifieke ondersteuning

Specifieke ondersteuning omvat een viertal onderdelen. M.u.v. 'dyslexie' maken de Innovo-scholen op deze onderdelen groei door. Het gemiddelde van de 4 onderdelen is met 82% ruim boven de norm. Relatief gezien zijn de onderdelen 'dyscalculie' en 'meer- en hoogbegaafdheid' wat minder ver ontwikkeld. Het blijkt voor afzonderlijke scholen té intensief om al deze onderdelen voor 100% 'in eigen huis' te hebben. Vandaar dat de ontwikkeling nu is ingezet om deze expertise op clusterniveau te organiseren, zodat de scholen van het cluster op deze thema's een sluitend continuüm van onderwijs kunnen bieden. Een andere interventie wordt gerealiseerd via een landelijke subsidie 'meer- en hoogbegaafdheid', waarmee gespecialiseerde Innovo-medewerkers samen met de Innovo-scholen aan de slag zijn gegaan, om ze op dat thema te versterken.

Ankerpunt 4 - Ondersteuningsstructuur

T.o.v. de vorige meting in 2016-2017 valt op dat het aantal onderwijsondersteuners fors is gestegen (bijna verdubbeld). Dit is een ontwikkeling die vanuit de programmalijnen 'onderwijs anders organiseren' en 'Villa Kakelbont' is geïnitieerd om enerzijds meer handen in de klas te realiseren, maar ook om de teamsamenstelling te flexibiliseren. Deze ontwikkeling is voor Innovo voorwaardelijk om optimaal onderwijs op maat te kunnen realiseren, mét behoud van vitale medewerkers. Om hulpvragen van scholen nog beter te kunnen matchen met interne- en externe expertise zijn in deze periode zgn. CPO-ers (Clusterverbinders Passend Onderwijs) aan clusters gekoppeld, die o.a. de rol van 'zorgmakelaar' op zich nemen.

THUISZITTERS

Het aantal thuiszitters van Innovo-scholen (met zorgplicht) is relatief beperkt. Het ging in schooljaar 2019-2020 in totaal om 5 leerlingen voor de 3 samenwerkingsverbanden in Zuid-Limburg. Door de actieve betrokkenheid en structurele afstemming van de Innovo-procesbegeleiding met alle betrokkenen/instanties wordt alles in het werk gezet om een passende plek te vinden, om de thuiszit-tijd zo beperkt mogelijk te houden.

ONONDERBROKEN LEER-EN ONTWIKKELINGSPROCES

Instroom in PO met 4 jaar, tenzij - Doorstroom van PO naar VO op gemiddeld 12 jaar, tenzij - Schooladvies PO houdt stand in 3e jaar VO - Geen onnodige vertraging in PO-loopbaan - Soepele (ver)plaatsingsprocessen

Uit de bestuursrapportage NRO-cohortenonderzoek 2020 blijkt dat gemiddeld 71% van de leerlingen op Innovo-scholen de loopbaan onvertraagd afrond. Hoewel hier geen landelijk gemiddelde voor bekend is, kan wel gesteld worden dat dit percentage boven de gemiddelde voorspelde referentiewaarden van de scholen is. (Dit is de voorspelde waarde op basis van de kenmerken van de scholen, zowel wat betreft de leerlingenpopulatie als de schoolkenmerken). Het gemiddelde percentage zittenblijvers is rond het landelijk gemiddelde.

M.b.t. de gestandhouding van schooladviezen laat de NRO-rapportage een score van 87% zien, voor oud-leerlingen die na 3 jaar óp of boven het niveau van het advies zitten. Dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Gestandhouding van de schooladviezen vormt een vast gesprekspunt tijdens de monitorgesprekken tussen CVB en schooldirecteuren.

In het kader van de 'instroom PO met 4 jaar, tenzij' en het beteugelen van de hoge onderinstroom heeft Innovo, samen met Movare en de Parkstadgemeenten (JenS) een aantal startklasvoorzieningen ingericht. Een startklas - op een basisschool - is bedoeld voor 4-jarige kinderen, die - zeker in het begin - nog veel extra (gemeentelijke) zorg nodig hebben. Door in de startklas onderwijs én zorg intensief met elkaar te verbinden, krijgen deze kinderen een kans om - na 1 jaar - door te stromen naar een (andere) reguliere basisschool. Zonder startklas werden deze kinderen vaak meteen naar het speciaal onderwijs verwezen. De eerste tussenevaluatie laat een positief effect zien in de doorstroom naar regulier basisonderwijs.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 1 T/M 4 - BASISONDERWIJS

VERWIJZINGEN NAAR SO/SBO

Reflectie op de informatie van het SWV in de vigerende documenten Jaarverslag & Evaluatie en Kengetallen TLV.

De verwijzingen van BAO naar SO/SBO vertonen over de voorbije 4 schooljaren een dalende tendens. In absolute zin worden steeds minder kinderen verwezen. In SWV 3105 zijn de verwijzingen gedurende de laatste 4 schooljaren gehalveerd. In SWV 3106 zijn deze zelfs tot bijna 1/3^e deel gedaald. Het vasthouden van deze lijn wordt bemoeilijkt door (verzwarende) veranderingen in de kenmerken van de leerlingpopulatie, met name in SWV 3106. Er zijn namelijk signalen, die op een zij-instroom uit andere regio's wijzen, waarbij al min of meer direct sprake is van een bepaalde zorgbehoefte.

LEERLINGEN TERUGGEPLAATST VANUIT GESPECIALISEERDE ONDERWIJSVOORZIENINGEN

Terugplaatsing vanuit SO/SBO naar een lichtere vorm van ondersteuning was in 2019-2020 4x aan de orde. Een licht stijgende lijn t.o.v. het vorige schooljaar.

AANVULLEND & SPECIFIEK VOOR NIVEAU 5 - SBO EN SO

EXTERNE FUNCTIE

Verbinding met en aansluiting bij het zorgcontinuüm en versterking van de basisondersteuning door inzet van outreachende maatwerkexpertise ter verbreding en verdieping van de ondersteuningsmogelijkheden in de basisondersteuning

Voor de basisondersteuning is een zgn. expertiseplatform beschikbaar, voor het merendeel bestaande uit specialisten uit het SBO en SO. Deze specialisten ontwikkelen zich meer en meer tot clusterverbinders passend onderwijs (CPO) op de scholen binnen een cluster. Zij zetten hun specialisme vooral op systeemniveau in en ondersteunen de scholen van het cluster om samen een continuüm van onderwijs te realiseren én een 'groen' cluster-ondersteuningsprofiel.

SCHAKELFUNCTIE => LEERLINGEN TERUGGEPLAATST NAAR REGULIERE BASISCHOLEN

Tussen basis- en extra ondersteuning, met als focus toeleiding naar lichtere vormen van ondersteuning en collectieve doelgroeparrangementen voor normalisering en regulering van instroom vanuit zorg naar onderwijs (bv MKD/KDC/residentieel)

Scholen van SBO en SO zien nog relatief weinig mogelijkheden voor terugplaatsing van leerlingen. Daar waar door de inzet van het expertiseplatform de scholen in de basisondersteuning op systeemniveau sterker worden én de knooppunten in niveau 5 optimaal gaan functioneren, zullen de kansen voor het terugplaatsen van leerlingen naar een lichtere vorm van ondersteuning toenemen.

AANWENDING MIDDELEN SWV

De lumpsum van SO en SBO moet volledig worden ingezet t.b.v. extra ondersteuning SWV. Financiële verantwoording integraal in Jaarrekening besturen.

		vanuit SWV:	☒ PO3104 (WM)	☒ PO3105 (MH)	☒ PO3106 (PS)
Ontvangen bedrag Terugploegregeling*	(basisbedrag en uitkering reserve)	€	170.000	€ 735.500	€ 840.000
Ontvangen bedrag Doelgroepfinanciering*	(enkel s(b)o, indien van toepassing)	€		€	€

*Zie bekostigingsbeschikking(en) SWV 2019-2020

Aanwending:

1. € 1.000.000,00	tbv	Bedrag van €120 per lln, rechtstreeks doorgesluisd naar scholen, voor passend onderwijs, vaak ingezet voor meer handen in de klas (onderwijsondersteuners).
2. € 550.000,00	tbv	Expertiseplatform, procesbegeleiding & onderzoeken [Deels eigen middelen]
3. € 225.000,00	tbv	Startklassen [Deels eigen middelen]
4. € 30.000,00	tbv	Doelgroepbeschrijving [Deels eigen middelen]
5. € 10.000,00	tbv	Optimalisatie knooppunten [Deels eigen middelen]

AANWENDING EIGEN MIDDELEN LUMP SUM BASISONDERWIJS

1. €   tbv   etc.